

ชื่อเรื่อง	การนิเทศบูรณาการแบบ PIDPOFE เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา
ผู้วิจัย	นางสาวชนกกาญจน์ ตูโตลา
หน่วยงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
ปีที่พิมพ์	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนิเทศบูรณาการแบบ PIDPOFE เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา และ 2) ศึกษาผลการนิเทศบูรณาการแบบ PIDPOFE เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา โดยใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การปฏิบัติ (Action) 3) การสังเกต (Observation) และ 4) การสะท้อนผล (Reflection) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ร่วมศึกษา และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้มาทั้งการสุ่มแบบง่าย และการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เอกสารประกอบ แบบวัดความรู้ครู แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนภาษาไทย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องและแบบสัมภาษณ์นักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา และการวิเคราะห์ค่า t (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาการนิเทศบูรณาการแบบ PIDPOFE เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การนิเทศบูรณาการแบบ PIDPOFE เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา มี 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การวางแผนการนิเทศ (P-Planning) 2) การให้ความรู้ในสิ่งที่จะดำเนินการตามแผน (I-Information) 3) การปฏิบัติตามแผน (D-Doing) 4) การประชุมร่วมกับครู (Preconference with teacher) 5) การสังเกตการสอน (Observation) 6) การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference) และ 7) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน (E-Evaluation) นำสู่ปฏิบัติ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตและการสะท้อนผล หลังจากนั้นสนทนากลุ่มผู้วิจัยและเครือข่ายผู้วิจัย จำนวน 4 คน เพื่อกำหนดแนวทางการนำสู่การปฏิบัติผ่าน 4 ขั้นตอน (การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตและการสะท้อนผล) และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (เอกสารประกอบ แบบวัดความรู้ครู แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนภาษาไทย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องและแบบสัมภาษณ์นักเรียน) มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

2. ผลการนิเทศบูรณาการแบบ PIDPOFE เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ของครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา

1) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก วงรอบที่ 1-3 พบว่า ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้นตามลำดับ

2) ผลการศึกษาผลการจัดกิจกรรมพัฒนาครู

2.1) ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การนิเทศบูรณาการแบบ PIDPOFE เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา จากข้อมูลการสัมภาษณ์และบันทึกการสังเกตทำให้ผู้ร่วมการศึกษาก่อเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ สามารถกำหนดกระบวนการดำเนินงานตามแผนงาน มีหลักการแนวทางและวิธีการที่ชัดเจนและนำข้อมูลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการนี้มาประชุมปรึกษาหารือวิเคราะห์วิจารณ์ร่วมกันสรุปรายงานต่อที่ประชุมเพื่อวางแผนพัฒนาต่อไป ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ร่วมวิจัยได้รับการพัฒนาจนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีกระบวนการในการปฏิบัตินำไปสู่ความมั่นใจในการพัฒนาครู

2.2) ผลการเปรียบเทียบความรู้ของครูผู้สอนก่อนและหลังการพัฒนาตามกระบวนการที่พัฒนาขึ้น พบว่า ครูผู้สอนที่เข้าร่วมการอบรมปฏิบัติการครบทั้ง 2 วัน สามารถทำใบงานหน่วยที่ 1-9 ได้ถูกต้องและคะแนนวัดความรู้ของครูหลังการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 18.00 และเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนวัดความรู้ของครูก่อนการพัฒนาและหลังพัฒนา พบว่า ความรู้ของครูผู้สอนภาษาไทยหลังการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3) ผลการเปรียบเทียบการนิเทศ ติดตามผลครูในการนำความรู้สู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน วงรอบที่ 1-3 พบว่า วงรอบที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 ครูแบบอย่าง (Model Teacher) มีการนำความรู้สู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนอยู่ระดับปานกลาง ส่วนวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.34 ครูแบบอย่าง (Model Teacher) มีการนำความรู้สู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนอยู่ระดับมาก และวงรอบที่ 3 มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.41 ครูแบบอย่าง (Model Teacher) มีการนำความรู้สู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนอยู่ระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการนิเทศ ติดตามผลครูในการนำความรู้สู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนวงรอบที่ 1-3 พบว่า มีค่าเท่ากับ 3.58/4.34/4.41 แสดงว่า ครูแบบอย่าง (Model Teacher) มีการนำความรู้สู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น

3) ผลการศึกษากำหนดสู่การปฏิบัติ

3.1) ผลการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกก่อนและหลังรับการนิเทศ เท่ากับ 38.70/80.68 แสดงว่า หลังรับการนิเทศครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพิ่มขึ้น

3.2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 หลังเรียนสูงกว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หลังการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่ได้รับการนิเทศส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

4) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการนิเทศบูรณาการแบบ PIDPOFE เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด และผลการสังเคราะห์ความต้องการให้มีการนิเทศบ่อยครั้งเพียงใด ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ต้องการให้นิเทศการสอนครูให้มีความถี่มากที่สุด โดยดูจากการทำงานร่วมกันของครูผู้สอนกับศึกษานิเทศก์เริ่มจากการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ทีมสังเกตชั้นเรียนและศึกษานิเทศก์เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกัน วางแผนการทำงานร่วมกัน หลังจากนั้นร่วมกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นัดหมายสังเกตการสอน สะท้อนผล และมีการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ในขณะเดียวกันเมื่อออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาต่อไปอีก นัดวันสังเกตการสอน สะท้อนผล ซึ่งการทำงานร่วมกันครูผู้สอนคนหนึ่งๆ จะใช้วงรอบในการทำงานร่วมกันมากหรือน้อยครั้ง หากครูมีพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียนผ่านเกณฑ์ สามารถหยุดวงจรการนิเทศกับครูผู้สอนรายนั้นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครูผู้สอนและทีมสังเกตชั้นเรียน และนักเรียนต้องการให้มีผู้สังเกตการสอนในชั้นเรียน เพราะทำให้บรรยากาศของการเรียนดีขึ้น ครูสอนได้ดีขึ้น ครูมีสื่อ มีแผนภูมิ มีบัตรภาพ มีบัตรคำ ครูมีการสอนผ่านสื่อหรือจอคอมพิวเตอร์ ครูใช้สื่อการสอนอย่างหลากหลาย ทำให้เข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น ครูมีใบงาน/ใบกิจกรรมให้ทำ มีเกม มีเพลงให้ร้อง ได้ทำท่าประกอบเพลง ส่วนนักเรียนจะนั่งอยู่กับที่ ไม่เดินเพ่นพ่าน ได้ทำงานกลุ่ม ได้ช่วยเหลือกันในการทำงาน ได้แก้ปัญหาด้วยตนเอง ได้นำเสนอหน้าชั้นเรียน ได้ฝึกพูดนำเสนอผ่านไมโครโฟน นักเรียนจะรู้สึกเกร็งและตื่นเต้นบ้างเมื่อมีคนอื่นมานั่งสังเกตการสอน เมื่อมีคนอื่นมาเดินดูขณะเด็กทำงาน บางครั้งก็รู้สึกกดดันกลัวทำไม่ได้ กลัวทำให้ผู้ปกครองขยาดหน้าเวลานำเสนองานแล้วไม่ได้ผลดี ครูจัดการเรียนรู้สนุก นักเรียนได้แสดงออก ทำให้มีความสุข อยากให้มีคนมานั่งหลังห้อง ดูครูสอน เพราะทำให้นักเรียนไม่เล่น ไม่คุยกัน นักเรียนได้เรียนรู้เต็มที่ และอยากศึกษานิเทศก์มานั่งหลังห้องบ่อยครั้งขึ้นและมาอย่างต่อเนื่อง